

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 29

17. července 2011

Cena: 7 Kč

SVÁTEK MISTRA JANA HUSA OSLAVILA NAŠE CÍRKEV TRADIČNĚ

Bohoslužbou v mnoha našich sborech a především v Betlémské kapli, kterou už tradičně vysílá v přímém přenosu televize i rozhlas, připomněla naše církve 596. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa.

Liturgii ve zcela zaplněné Betlémské kapli vedli za účasti biskupského sboru bratr patriarchy ThDr. Tomáš Butta, slovenský biskup ThDr. Jan Hradil a semilská farářka Mgr. Lada Kocourková. Kázáním na texty Iz 61,1-3, Ř 8,31b-39 a L 10,1-9 (písně č. 14 a 20) posloužil pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar. Bohoslužbu doprovázel smíšený pěvecký sbor Gaudium a dětský sbor Radost Praha vedený sbormistrem ing. Vladimírem Součkem. Právě díky tomuto pěveckému tělesu jsme mohli při této příležitosti slyšet po mnoha letech i známý husitský chorál.

Bohoslužby se zúčastnili i četní hosté z ekumeny. Mezi nimi i předseda Ekumenické rady církví a synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml, synodní kurátorka Českobratrské církve evangelické Lia Valková, emeritní římskokatolický pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk, římskokatolický pražský světitel biskup Václav Malý, pravoslavný pražský arcibiskup a metropolita Českých zemí a Slovenska Kryštof, starokatolický biskup Dušan Hejbal a další. Přítomni byli i další čestní hosté, mezi nimi i ředitelka odboru církví ministerstva kultury Pavla Bendová.

Pražský biskup David Tonzar v kázání připomněl některé myšlenky z Husových spisů, které se snažil přiblížit dnešnímu člověku. Uvedl, že mnoho lidí hledá Boha a záleží i na duchovním, na kterého při svém hledání naráží, jestli se rozhodne pro následování Ježíše Krista nebo zvolí jiný mimokřesťanský duchovní proud. Řekl, že lidé se nejčastěji snaží najít Boha v nějaké obtížné životní situaci a na duchovních je, aby jim pomohli problémy unést. Vyslovil názor, že Mistr Jan Hus by byl jistě rád, že se i po 596 letech od jeho smrti na Betlémskou kapli nezapomnělo a že je tu stále slyšet Boží slovo. Určitě by ho potěšilo, že lidé i dnes čtou jeho spisy, ale řekl by jim, aby nechválili jeho, ale odkázal by je k Bohu. Pražský biskup připomněl i pouť na Sázavu, kde se s ekumenou dohodli, že je důležité hledající nasměrovat na cestu k Ježíši Kristu, ale rozhodnutí pro tu kterou církev je třeba nechat na nich. Vyslovil přání, aby se lidé stali členy církve především před Bohem.

V závěru shromáždění oslovili i synodní senior ČCE Joel Ruml, který přiblížil činnost nově vzniklé ekumenické husovské komise, a kardinál Miloslav Vlk, který zmínil svou ekumenickou zkušenost získanou činností v hnutí fokolare.

Výtěžek letošní sbírky, který činil téměř 17000 Kč, je určen pro diakonické zařízení naší církve Hláška v Roudnici nad Labem.

(red)

575. VÝROČÍ JIHLAVSKÝCH KOMPACTÁT

O co v Kompaktátech přesně šlo? Bylo to pro husity vítězství – nebo porážka? Podle čeho budeme Kompaktáta měřit?

Myslím, že podle jejich základu, podle ústředního husitského programu. A tím jsou Čtyři pražské artikuly, jak byly sestaveny na jaře 1420 a předány křižákům v červen-

ci při prvním obležení Prahy. Znějí:

1. Nejprve aby Slovo Boží po království Českém svobodně bez překážek od křesťanských kněží bylo zvěstováno a kázáno.
2. Aby velebná svátost těla a krve Pána našeho Jezu Krista pod oběma způsobama chleba a vína všem věrným křesťanům (jimž hřích smrtelný nepřekážá), starým i mladým svobodně byla rozdávána, podle jeho ustanovení a přikázání.
3. Protože mnozí kněží a mniši světským řádem panují nad velkým zbožím tělesným (= majetkem) proti Kristovu přikázání a na překážku svému kněžskému úřadu a k veliké škodě stavu kněžského, aby takovým kněžím to neřádné panování odňato a zastaveno bylo a aby podle Čtení (= Bible) nám příkladně živi byli k stavu Kristovu apoštolskému.
4. Aby všichni hříškové smrtelní a jiní neřádné zákonu Božímu odporní, řádem a rozumně od těch, jenž k tomu úřad mají, v každém stavu byli stavováni a kaženi, a zlá a křivá pověst o této zemi české aby očištěna byla, tak aby se obecně dobře království a jazyku českému dalo.

O přijetí Čtyř artikulů se jednalo i s císařem Zikmundem v dubnu 1429 v Bratislavě. Měl ovlivnit římskou církev, aby i ona Čtyři artikuly přijala. Byl to tedy požadavek pro reformu církve v celé Evropě! Římští zástupci zvali husity k jednání na chystaný koncil do Basileje, Češi odpovídali, že o tom musí rozhodnout zemský sněm. Za 2 roky však došlo k nové křižové výpravě – a k její porážce v létě 1431 bitvou u Domažlic. Teprve potom byl Řím ochoten s husity o 4 artikulech vyjednat. V květnu 1432 přijmou

zástupci obou stran tzv. „chebského soudece“ = měřítko, které bude rozdílné názory rozhodovat. Je jím zákon Boží a praxe Kristova, apoštolů a první církve, spolu s koncily a doktory na nich pravdivě se zakládajícími.

Od ledna do začátku dubna 1433 jednali husité na koncilu v Basileji, pak se vrátili do Prahy podat zprávu sněmu. Potom znovu jeli na koncil – a tam byla nakonec povolena večeře Páně podobojí jenom těm, kteří se jinak v řádech úplně podrobí církvi. S tím přijeli delegáti koncilu v listopadu do Prahy. Sněmovníci s tím v rozhovorech vyslovili souhlas, ale na pokračování sněmu v lednu 1434 jednomyslně znovu rozhodli domáhat se na koncilu, aby podávání z kalicha se stalo v Čechách závazným = pro podobojí i pro římské katolíky, jinak že bude v zemi stále boj. Koncil to ovšem 26. února stroze odmítl. V zemi došlo k vojenskému konfliktu, který vyvrcholil 30. května bitvou u Lipan.

Další sněmy v r. 1434 a 35 vyhlásily vzájemný zemský mír a jednaly hlavně o podmínkách, za kterých by přijaly Zikmunda za českého krále. Na podzim 1435 zvolili na sněmu jednomyslně za arcibiskupa husitské církve Jana Rokycanu, což ovšem koncil odmítl. Zikmund sliboval neupřímně podporu na obě strany - a tak došlo k jihlavskému setkání:

5. července 1436 na jihlavském náměstí Češi předali legátům list, kterým uznávali tzv. První kompaktáta z 30. 11. 1433, a převzali naopak od biskupa Filiberta jeho stejnopis, potvrzený koncilem. Pak byl přečten list, jímž husité slibovali mír a jednotu

Dokončení na str. 3

VÁZEŇ PRE KRISTA

Je tomu už tri roky, ako som nastúpil do ZVJS vo funkciu Väzenský pastor referátu duchovných služieb pre osem ústavou na Slovenku. Materským ústavom je ÚVTOS pre mladistvých v Sučanoch, kde aj bývam zo svojou rodinkou. Je to samozrejme špecifické miesto, ako aj špecifické poslanie, byť medzi tými, ktorý stratili svoju slobodu, rodinu, zázemie v spoločnosti pre svoje trestné činy. Jediný spôsob, ako zasiahnuť ich srdcia, je ten, že som s nimi za mrežami 8 hodín denne a spoluprášam ten údel, ktorý sa dostal im.

Nie je pravda, že si odsúdení nedokážu priznať svoju vinu, nezamyslia sa nad svojim životom, lebo niečo úplne iné zažívam osobne, keď som svedkom toho, ako Boh mocne účinkuje v srdciach tých, ktorý sú vnímaní ako odpad spoločnosti, ako devianti, s ktorých nikdy nič nebude. Každý má nárok na zlyhanie vo svojom živote a výkon trestu je tiež časťou ľudských zlyhaní, bied, arogancie, sebecka a zloby. Za tento čas som sa naučil pozerat' na týchto ľudí nie cez svoje oči, ale cez Božie. To znamená nie čo sú pri nástupe do

výkonu trestu, ale čo s nich môže byť, ak ich zasiahne Božia milosť a uveria v nášho Pána Ježíša Krista. Za ten čas som sa naučil, že pastoračia neznamená niekomu do ruky dať Bibliu, ale začať od človeka, ktorého mám pred sebou so svojimi starosťami, bolesťami a riešiť cez pedagógov, sociálnu pracovníčku, psychológa problémy, ktoré majú odsúdený. Až potom sa môžem k nim priblížiť s Bibliou a hovoriť o Bohu, aby sa snažili urovnať svoj život a zanechali za sebou svoju minulosť. Po troch rokoch v ÚVTOS v Sučanoch sa mi podarilo etablovať biblické náboženstvo a katechézu do sústavy povinného vzdelávania KOČ, ktoré prebieha na 3A a 3B oddieloch pre mladistvých odsúdených.

Keď som nastúpil do Sučan, mal som na našich bohoslužbách 8 odsúdených, dnes sa zúčastňuje v priemere od 30 do 50 odsúdených. Bohoslužbu mám každú nedeľu od 9.00 do 10.00 hod.

Postupne som založil aj krúžok biblickej hodiny, kde sa jej účastníci môžu dozvedieť viac o Biblii a to, ako ju aplikovať do života. Párny

týždeň mám biblickú hodinu s mladistvými a nepárny s dospelými odsúdenými a to každý pondelok.

Počas troch rokov som pokrstil a prijal do nášho spoločenstva v ústave okolo 40 odsúdených, čo samozrejme musela sprevádzať aj prípravná náuka k jednotlivým sviatostiam. V tomto roku organizujem duchovné semináre a to skoro každý mesiac, kde sú pozvaný zaujímavý hostia a misionári zo zahraničia z evanjelickej cirkvi, CASD a tiež teraz rozbieham spoluprácu s organizáciou Gideons, ktorá sa stará o distribúciu sv. Písma. Veľmi dobre spolupracujem i zo Slovenským evanjelizačným strediskom, ktoré má svoje centrum v Bratislave. Osobné duchovné, ako aj spoločné stretnutia organizujem po oddieloch a sú na dennom poriadku.

Pri nástupe odsúdeného sa snažím spoznať jeho vierovyznanie, zachytiť ho v prvom momente a pomôcť mu, aby dokázal psychicky zvládnuť niečo také, ako je odňatie slobody. Potom sa stretávame podľa ich osobnej žiadosti, alebo náhodne na oddieloch, keď ma pozývajú na svoju

Dokončení na str. 3

Pastorační dopisy

Během několika posledních let jsem napsala desítky pastoračních dopisů do hospiců, nemocnic, léčeben dlouhodobě nemocných, domovů seniorů, ale také do protialkoholních léčeben, do zařízení chráněného bydlení, a rovněž do zahraničí. Díky tomu jsem si ověřila, že kromě osobní pastorace, návštěvy (například v hospicu) a vedle telefonických rozhovorů s nemocnými hrají velkou a v každém případě rozhodně nezanedbatelnou roli i samotné dopisy. Klasická korespondence je obvykle velmi vítaná a oceňovaná. Adresát si dopisy uloží do zásuvky svého nočního stolku a občas si je znovu pročítá. Promýšlí si některé formulace ve chvíli, kdy mu to jeho stav dovolí, kdy je méně unaven. Opakuje si příjemné vzpomínky, milá a přátelská slovní ocenění, vrací se k uvedeným citátům z Bible, poezie, citacím z různých klasiků prózy, z antických i soudobých myslitelů. Zvláště osoby starší mají v oblibě tuto formu kontaktu se svými duchovními, sestrami a bratřími z náboženské obce. Ne každý si potrpí na SMS a spokojí se pouze s tímto typem komunikace – a když, tak spíše informativně a pouze doplňkově. Dopis má tu výhodu, že se k němu lze navracet, vzít ho do ruky, opakovaně pročítat a nově chápat i citově vnímat, nad některými řádky pustit svou fantazii „na špacír“. Bývají k němu připojeny kresby (nejen od dětí) a fotografie. Korespondence je duchovní, lidskou a citovou oporou. Nemocný si uvědomuje, že pro své bližní něco znamená, že na něho myslí. Pamatují si, co má rád, na co je hrdý, udělají si na něj zkrátka čas. Mají s ním hlubší pouto, berou ho do svých přímělných modliteb. Čtenář dopisu se dozvídá, co se děje v jeho náboženské obci, o jakých otázkách víry lidé hovoří a přemýšlejí, co zaznělo v kázání nebo na biblické, co bližní prožili hezkého a humorného, jaké novinky jsou v rodinách, co členy náboženské obce povzbuzuje a spojuje. Společné vzpomínky mají také svou váhu, nemocný člověk si uvědomuje, že ho druzí vnímají, znají ho a rozumějí mu. Pamatují si jeho dobré skutky a moudrý přístup k životu, cítí s ním a přejí mu všechno dobré a požehnané. Na dopis je možné i navazovat. Musím říci, že mi nedávno udělal velkou radost telefonát sestry Hanky, která tráví nyní své dny v hospicu, kde ji duchovní i členové naší náboženské obce i klubu Dialog na cestě pravidelně navštěvují: „Děkuji ti za dopis, musím říci, že je pro mne velkou oporou,“ řekla mi do mobilu. Je vidět, že doplnění návštěv korespondencí může být citlivým řešením opravdové komunikace, upřímného a živého dialogu.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

5. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Avšak Bůh mi poskytuje pomoc, Panovník je s těmi, kdo mě podpírají. Kéž to zlo odrazí na ty, kdo proti mně sočí! Ve své věrnosti je umlč.

ŽALM 54,6–7

První čtení z Písma: Izajáš 44,6–8

Tužby

1. Abychom poznávali pravdu Boží, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom nikdy nezbloudili z cesty života, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Bože všemohoucí, prameni veškeré moudrosti, ty znáš naše potřeby dříve, než o ně prosíme, a znáš i nedostatečnost našich prosb. Prosíme tě, měj soucit s naší slabostí a milostivě nám daruj vše, oč se prosit neodvažujeme, nebo ve své slepotě o to prosit neumíme. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 8,12–25

Evangelium: Matouš 13,24–30.36–43

Verše k obětování: Žalm 19,9.10.11.12

Verše k požehnání: Žalm 111,4–5

Modlitba k požehnání

Prosíme tě, Hospodine, ať přijímání svátosti večere Páně nám přináší očistění, posvěcení a jednotu v lásce. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 56, 71, 88, 163, 200, 308

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - Zjevení Janovo 13

Listy sedmi církvím

SARDY

Sardy – to bylo starobylé hlavní město Lydie, království boháče Croesa (563–540 př. Kr.). V době Apokalypsy si ještě zachovalo něco ze své důstojnosti a lesku. Ale jeho úpadek postupoval dost rychle. „Dnes je na jeho místě malá vesnička a v moderní době byly vykopány zříceniny starého města“ (Novotného Biblický slovník).

K bližší představě, jak Sardy vypadaly, není snadné se dobrat. Podle slovníku připojeného k Standard Revised Version of the Holy Bible (1972) to bylo bohaté obchodní město se silnou citadelou. Podle Commentary on the Holy Bible (1935) leželo asi 35 mil od Thyatir. Podle Novotného Biblického slovníku (1956) bylo později sídlem perských a seleukovských místodržitelů a další bohatá historie střídání vládců pokračovala až k Římanům, kteří je získali bitvou roku 190 př. Kr. Město leželo asi 80 km východně od

Smyrny při úpatí hory Tmolos, chráněno předhradím. Tatford cituje Ramseyův popis města, které dominovalo nádhernému širokému údolí řeky Hermusu. Podle Ramseye „pevnost lupičů stála na strmém skalním výběžku, který směle vystupoval od velkých hor na jihu. Ale zblízka bylo vidět, že skála není tak pevná a kompaktní, jak se jevila. Podléhala vlivu počasí a drolila se tak, že ji mohl poškodit úder pouhého rýče. Působila dojmem síly, ale to bylo jen zdání.“

Charakteristiku Ramseyovu využívá komentátor Tatford jako podobenství – přírodní podmínky se odrážely i v charakteru obyvatel města. Bezstarostně věřili ve spolehlivost své pevnosti na skále, přestože nepřítel opakovaně nacházel místa, kudy mohl do města vniknout, a to tam, kde se měkká skála drolila. A charakter města byl také charakterem místní církve. Je kreslena jako společenství, které něco předstírá, zdánlivě – podle

jména je to církev živá, ale ve skutečnosti je mrtvá.

Jestliže Tatford viděl v Thyatirách předpověď středověkého papežství, teď vidí v listu do Sard předpověď reformace. Zahrnuje reformaci stejně ostrou kritikou, jakou nešetřil při kresbě papežství. Podle jeho výkladu protestantismus se všemi svými schismaty, sektářstvím a neživotným formalismem vůbec nedosáhl na své ideály. Jeho původní sliby se nikdy neuskutečnily. Tvářil se jako duchovní moc, ale tím jen maskoval svou duchovní slabost; vyznával, že má život, ale byl duchovně mrtvý.

Frederick A Tatford
Prophecy's Last Word,
An Exposition of the Revelation,
nakl. Pickering and Inglis Ltd.
London 1. vyd. 1947, paperback
vyd. 1969, reprint 1970 a 1971

Zkrácený překlad:

Jiřina Kubíková

Pokračování příště

Nad Písmem

PLEVEL MEZI PŠENICÍ

Podobenství o pleveli mezi pšenici v návaznosti na předchozí podobná podobenství, jež v ten den vypodobňoval Ježíš lidem u moře, naznačuje mnohé i o slovu od Boha, které padne buď na úrodnou půdu a vydává pak užitek (jako např. klas obilí, hořčičné zrno), nebo se uchycuje více či méně problematicky. Plevel, pravděpodobně jilek mámivý, v tomto podobenství představuje (nejspíše vedle zla obecně) nepravou zbožnost. Ostatně právě na ni Ježíš velmi často upozorňoval a nyní je v podobenství dokonce plevellem, který dusí a škodí.

Jilek mámivý, který je od pravé pšenice k nerozeznání podobný a to až do doby, než vyjde z pšenice klas, nás může svou podobou velmi dobře zmást. Malé množství jilku mámivého dokonce po pozření působí mráкотné stavy, ve větším množství i smrt. Tato skutečnost, upozorňující na velkou podobnost plevelu s pšenicí, je svým způsobem i alarmující. Ježíš v tomto směru nešetřil ani ctihodné zákoníky a farizeje, které nazývá nejednou pokrytci a ukazuje na jejich nepravou zbožnost, která může být naoko k nerozeznání od té pravé, zvláště když má schopnost mámit. „Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost.“ (Mt 23,23) Jejich omyl ještě Ježíš zdůrazňuje, když říká: „...sami nevházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít.“

Pravá zbožnost od té neživé, která se už jen schovává za literu Zákona, bývá někdy těžko rozlišitelná. Navíc může být, stejně jako jilek, mámivá. Skutečným rozpoznáním má být čas dozrání, kdy vše vyroste a u stébla pšenice se objevuje klas. Pravá víra a dobře zaseté Boží slovo vydává úrodu a je k užtku mnohým. Je pokrmem pro hladové a potřebné. Jinak jsme slyšeli: „poznáte je po jejich ovoci“... „Každý dobrý strom nese dobré ovoce a špatný strom nese zlé ovoce... Každý

dů strom, který nenese dobré ovoce, bývá vyřazen a vhozen do ohně.“ (Mt 7) Tímto podobenstvím nás Ježíš neupozorňuje jen na to, že jedni slovo Boží přijímají a jednají podle něj a jiní již méně či vůbec, ale také nás láskyplně vede k velké obezřetnosti, abychom nepřistupovali k jakékoli selekci. Nejenže při vytržení plevelu může dojít k poškození kořínků pšenice, ale snad i proto, že i k nám může vejít nepřítel v době, kdy spíme, a může zasít do naší víry semínka plevelu. Všichni zde žijeme se svými chybami, těžkostmi a nedostatky, a není vůbec snadné a možné, abychom rozeznali, kdo jsou synové Božího království a kdo jsou synové toho zlého (pšenice nebo plevel). Každý z nás se někdy chová špatně a i pokrytci se mohou mnohdy zachovat lépe oproti spravedlivým.

U lidí, u kterých bychom to nečekali, se najednou může ukázat větší otevřenost vůči Bohu a opravdovější i silnější víra. Příkladem je žena, která Ježíši smočila nohy slzami (L 7,36). Je jí odpuštěno, protože hodně milovala. Farizej Šimon, který Ježíše přijal do svého domu, ho ani nepolíbil, ani mu nohy neomyl, jak bylo zvykem, a tato žena vlastními slzami otřela jeho nohy. A kdo z nich dvou byl tehdy u lidí a před lidmi váženější, ctihodnější a zbožnější? Ne-li zákoník oproti ženě nevěstce. Přesto ona byla v tu chvíli obdařena větší milostí (stejně farizej a celník v chrámu).

Na základě čeho si tedy osvojujeme to právo selektovat, kastovat či dokonce rozhodovat o životech druhých? Na základě čeho si sami myslíme, že patříme do kruhu vyvolených? Jsou i církve a společenství, které v této otázce už mají dopředu jasno, až se nestačíme divit. Tou nejhorší podobou rozhodování o životech druhých je jistě válka, která si osvojuje právo rozhodovat o tom, co je dobré a co už nikoli. Kdo je dobrý a kdo už ne. Kdo má právo na život a kdo již ne. Kdo má právo na svobodu a kdo ne.

Tím, že nevidíme do lidského srdce (kam vidí jen Bůh) a Ježíš nás varuje před posuzováním lidí zvnějšku, nemůžeme rozhodovat o tom, kdo je hoden a kdo ne. Soudit náleží jen Bohu („nesuďte, abyste nebyli souzeni“). Možná ne náhodou vyrůstá pšenice i plevel na jednom poli. Nikdo z nás nemůže zcela vědět, co je plevel a co pšenice, a jak hluboký a velký význam má to, když rostou společně. Plevel, který dusí, ničí, i omamuje, je i naším zrcadlem a svědomím.

V dobách, kdy je církev pod útlakem se může nad to projevit i statečnost, růst a moudrost jednotlivých lidí. Na základě různých těžkých událostí a zkoušek se utváří něco ryzejšího a hodnotnějšího. Právě uprostřed takového společenství různorodých lidí i včetně těch, kteří vnášejí a přinášejí rozbroje a sváry, se může projevit obrovská Boží milost, milosrdenství, soucit, pochopení a láska. A možná právě kolikrát díky tomuto útlaku se protřídí skutečné hodnoty. Různě těžké události dostávají na povrch něco z nás. Vytahují z nás jak dobré, tak zlé, jako například statečnost, tak v nějakou chvíli i zbabělost. Takové situace nás mohou osvobodit i ze zajetí různých falešných představ o nás samých a vyučít opravdovému milosrdenství.

Marika Paulíková

Děkujeme Bože,
žeš soudcem ty,
který jediný
jsi zcela spravedlivý.
Děkujeme za milost
spasení i odpuštění.
Děkujeme za slovo,
které nás živí,
i za dary,
které můžeme rozhojňovat.
Děkujeme za lásku,
která nás činí
dobrymi i šťastnými.
Amen

VÄZEŇ PRE KRISTA

Dokončení ze str. 1
celu a chcú so mnou komunikovať. Vo svojej správe mám pridelených ešte ďalších osem ústavou a to v Banskej Bystrici dva, ďalej Ružomberok, Žilina, Ilava, Dubnica nad Váhom a Trenčín.

Je to veľa čo napísať a nie ešte spravovať, ale snažím sa vykonať toľko práce, koľko vládzem. Niekedy si prajem byť všemohúcim, aby som dokázal byť naraz na viacerých miestach, ale to nejde. Všetci určite chápeme prečo.

Okrem toho nemám na starosti len odsúdených, ale aj príslušníkov ZVJS. Ich tiež treba nielen pochopiť, ale aj vypočuť ich starosti cez duchovné rozhovory, lebo táto práca nie je jednoduchá a odráža sa na psychike zamestnancov. Ja mám voči nim jednu výhodu, že som kňaz a robím to, čo ma baví. Aj odsúdení duchovnú správu ináč vnímajú, čo mi uľahčuje poslanie v ozbrojených

zložkách. Vždy som pre nich duchovný a majú iné merítko voči mne, čo si osobne vážim aj napriek tomu, že som príslušník ZVJS a odsúdení to vedia.

Niekedy byť väzňom pre Krista má aj svoj význam. Vidím, ako sa niektorí odsúdení dokážu meniť pred

mojimi očami, ako chcú, aby som im vysvetľoval Písmo, vybrané pasáže, ktorým nerozumejú. Viackrát sa mi stalo, že keď odchádzali domov, lebo boli prepustený na slobodu, mi povedali, „že sú radi, že boli na tomto mieste, lebo našli viac a to Ježiša Krista“. Sú to povzbudzujúce slová, ktoré ma ešte viac nabudia, že táto moja služba tu nie je zbytočná a Boh je nielen v našich kostoloch, ale aj vo väzniciach, kde hľadá tých, ktorí sa mu stratili.

Mojou túžbou je, aby Ekumenická rada cirkví aj v krízových časoch našla cestu k vytvoreniu záchytných centier, kde by bola poskytnutá pomoc tým odsúdeným, ktorí sa dokázali nájsť a nechcú viac robiť zlo k čomu ich dovedie to, že nemajú prácu, čo je strechu nad hlavou. Určite potrebujú šancu pre svoj život a pre svoju nájdenu vieru.

kpt. Mgr. Milan Graus
väzenský pastor

575. VÝROČÍ JIHLAVSKÝCH KOMPAKTÁT

Dokončení ze str. 1
s cirkví, jak bylo dohodnuto rok předtím v Brně, a za všechny to čtyři kněží slíbili podáním ruky Filibertovi a Rokycanovi.

Za tyto listy předali legáti Čechům dopis, kterým koncil přikázal, aby nikdo Čechy netupil pro přijímání z kalicha a zachoval s nimi mír, a biskupové olomoucký a litomyšlský aby kněžím nebránili vysluhovat podobojí a aby takové kněze podobojí světili. Další den to bylo Rokycanou přečteno česky při slavnostních bohoslužbách. 14. srpna byl Zikmund v Jihlavě konečně přijat za českého krále a dojel s průvodem do Prahy.

Bylo přijetí Jihlavských kompakrát úspěchem či neúspěchem husitských Čechů?

Musíme to měřit ze dvou pohledů: a) obsahově = ve srovnání se Čtyřmi artikuly a b) dějinně, dobově, v dané situaci.

Obsahově můžeme husitské požadavky rozdělit také:

1. a 2. artikl měl spíš požadavky náboženské (svobodně zvěstovat, kázat, šířit a sloužit) = úkol ze strany církve. Uvědomme si, že tenkrát většina lidí byla negramotných, neuměli číst a psát, aby si slovo Boží = Bibli aspoň tajně (jako v dobách různých totalit) přečetli. A pokud i číst uměli, knih bylo málo (nebyl ještě tisk, byly opisovány) a tak byly drahé, prostý lid si je nemohl koupit. Už proto byla potřeba kázat a šířit evangelium co nejvíce.

Požadavek vysluhování večere Páně podobojí byl jednak dodržením toho, co dle Bible Pán Ježíš při poslední večeři opravdu určil! Ale bylo v tom i narušení kněžského pocitu, že oni – kněží – jsou cosi víc než ti ostatní věřící před oltářem; že nejsou nadlidé, kteří tvoří tělo a krev Páně, že svátost jen (z milosti Boží) vysluhují.

Druhý artikl byl jediný, který byl v Jihlavských kompakrátech koncillem přijat – a ještě podmíněně:

Čechové, kteří přijímají podobojí, byli sice uznáni za řádné údy církve, ale museli o vysluhování z kalicha požádat a mít to už ve zvyku. Co to zna-

menalo? Že by večere Páně podobojí během 2 – 3 generací vymizela, protože ti mladí husité, kteří teď přijímají z kalicha, zestárnou a vymřou!

Jakoubek ze Stříbra, který večeri Páně z kalicha u nás r. 1414 zavedl, argumentoval m.j. Pseudodionysiem Areopagitou, který kdysi napsal: „Z jiných svátostí se neudílí opravdově žádná, není-li spojena se svatým přijímáním.“ Jenže tenhle autor nebyl současným apoštola Pavla, o kterém se mluví v posledním verši 17. kap. Skutků apoštolských (v. 34), žil až v 5. století – a to Jakoubek nevěděl! Proto začal vysluhovat večeri Páně podobojí už při křtu nemluvnatům. Rokycana to v Basileji zdůvodňoval: „Pokud jde o nemluvnátka, stačí, když okusí jen chuť vína“ (podávaného na lžičce). Šlo tedy o víru husitů ve skutečnou, opravdovou přítomnost Krista při svátosti večere Páně! Ne hmotně, ale spolupřítomně s podstatou chleba a vína (snad přeloženo jako konsubstanciacně?). Tak jako byl Ježíš Kristus pravý Bůh a pravý člověk (vere Deus – vere homo), tak byl i večeri při svátosti. Když tedy Jihlavská kompakráta určila dát večeri Páně podobojí jen těm, kdo to mají ve zvyku, vyvolalo to nový zájem na podávání večere Páně už nemluvnatům: budou od malička podobojí, budou to mít už ve zvyku. Tak se husité vyrovnali s tou slovní klíčovou Jihlavských kompakrát.

Jestliže ve večeri Páně koncil husitům (omezeně) ustoupil, pak neustoupil v 3. a 4. artikulu o majetku církve a trestání kněží podle práva, platného pro ostatní věřící. Husitům se nepodařilo ani na českém území zajistit uznání těchto dvou sociálně-právních požadavků. Vedly se spory i o to, jestli jsou kněží vlastníky nebo správci církevního majetku. Aspoň částečně se to vyřešilo cestou činu: panstvo (obojího směru!) a města zabrala část klášterních a církevních majetků – a Zikmund jim to potvrdil a propůjčil. Ale šlo o víc než o špatné spravování svěšeného církevního majetku sobeckými kněžími. Šlo o rozšíření svatokupectví = prodávání církevních obřadů, které kněz ze své funkce lidem

konal! Na tom mnozí nemravně vydělávali – a koncil to pominul, i když o tom věděl.

Pokud se týkalo trestání provinilých kněží či šlechty za veřejnou nemravnost či násilí a podvody, obě skupiny měly svoje vlastní právní předpisy, vězení i tresty, odlišné od obyčejných poddaných. (Bylo to podobné jako když dnes poslanci jsou chráněni před stíháním nejen kvůli svým politickým názorům či řečem, ale třeba pro civilní, občanský přečin (dopravní přeštky, hospodářské podvody aj.). Samozřejmě se církev těch privilegií nechtěla vzdát (jako se poslanci nechtějí vzdát imunity). Jestli vezmeme Jihlavská kompakráta jako povolený pokus celé české společnosti už tehdy, v 15. století uskutečnit u nás poměry Božího království – třeba i paragrafy a tresty, pak Kompakráta to značně omezila. Ovšem oprávněně se postavila proti nebezpečí nerozvázného lynčování.

Jestli – podle Petra Chelčického – platí, že žádná společnost či církev, jakmile užívá moci a trestu, není Kristova, pak tedy neschválení trestních sankcí, požadovaných 3. a 4. artikulem, pro husitskou církev vlastně prohrou nebylo; bylo spíš zabráněním tomu, aby se nestala spolkem zákoníků, žalobců a soudců.

Starozákonní proroci vždycky bouřili proti hříchu ve své společnosti – ale tresty a právo nevykonávali! A to platí i dnes: Myslím na naše různá církevně-politicko-sociální sněmovní usnesení, i na jednání každého z nás osobně: Jsme povinni varování říci. Ale mělo by být napomenutím a výzvou – spíš prosebnou, ne odsuzující a trestající. Podle toho Ježíšova slova cizoložné ženě: „Tak jdi – a už nehřeš!“ (J 8,11). Je před tebou nový život, ne smrt.

Vraťme se však k základní otázce: Byla Kompakráta výhrou či prohrou husitů? Myslím, že to za nás vyřešil pozdější papež Pius II.: Kdyby to byla jen trošičku husitská prohra, pak by je pečlivě chránil, zdůrazňoval a nutil zachovávat! Ale on je za 26 let zrušil!

Radek Hobza

Osmdesáté výročí otevření dřevěného kostelíka v Dobříkově

Na sobotu 18. června jsme byli pozváni bratrem farářem Jiřím Plhákem do Dobříkova, malebné vesničky nedaleko Vysokého Mýta. My v Blansku jsme přijali pozvání s velkou radostí, neboť ze šesti dřevěných kostelíků přivezených na naše území z Podkarpatské Rusi slouží pouze dva – v Dobříkově a v Blansku, a to naši církvi. Jednalo se o velkou slavnost, protože 6. července 1931 byl na svátek Mistra Jana Husa kostelík v Dobříkově předán tehdejší Cirkvi československé do užívání senátorem Václavem Klofáčem, jehož vnučka paní Kolářová byla slavnosti k 80. výročí přítomna.

Přijeli významní hosté: bratr patriarcha Tomáš Butta, bratr královéhradecký biskup Štěpán Klásek, senátor Miroslav Antl a v neposlední řadě svjaščenik Vasil Kmit s kurátorem a starostou z obce Cholmavec na Podkarpatské Rusi, odkud byl kostelík přivezen.

A právě z rukou vzácných hostů ze země, se kterou jsme měli v oněch dobách více, ale stále ještě máme mnoho společného, přijal bratr farář do rukou vzácný dar – ikonu sv. Alexije, apoštola Karpatorusů, která ihned zaujala v kostelíku čestné místo. Senátor Miroslav Antl obdaroval obec obrazem kostelíka. Ani běžní hosté nepřišli zkrátka – byly pro ně připraveny propagační materiály obsahující nádherný grafický list.

Vysokomýtská náboženská obec připravila společně s dobříkovskými občany za podpory starosty obce bohatý program. Začínal slavnostní bohoslužbou pod širým nebem, kdy stůl Páně dokola ozdobil prastaré prapory. Dvě hudební skupiny, Choceňka a Muziga z Vysokého Mýta, postupně doprovázely odpoledne, ve kterém předpověď počasí sice nevěstila nic dobrého, ale ve kterém Hospodin nechal větru a dešti působit tak, abychom mohli bohoslužbu sloužit bezstarostně. Zároveň však tak, abychom si uvědomili, že kostelík velice dobře slouží také jako útočiště před nepřízní počasí.

Právě v nitru voňavém dřevem a stáletím byl připraven divadelní program pro děti – O oříškové chaloupce, v jehož závěru dostaly děti kousek oříškové chaloupky (bábovky) a maminky recept babičky Voříškové.

V kostelíku se také program pomalu uzavíral vyčerpávajícími informacemi o jeho historii, poutavě přednesenými paní Zdeňkou Schejbalovou. A nemůžeme zapomenout, že k prohlídce byla během dne k dispozici i vila senátora Václava Klofáče.

Osobně jsem prožil v Dobříkově velice krásné odpoledne a myslím, že i mnozí další z přítomných to za sebe mohou také potvrdit. Zahradou okolo, ven i dovnitř kostelíka korzovalo množství blízkých, se kterými se často člověk může vidět právě jen o takovéto slavnosti pořádané jednou za deset let. A také si myslím, že vzpomínka na v Dobříkově prožité chvíle přetrvává, dá-li Pán dostatek dnů, do dalšího výročí.

Vždyť Hospodinu je třeba poděkovat za takovou krásnou slavnost, kostelík i všechny přítomné, nepřítomné i již zesnulé, kterým kostelík je nebo byl kusem života. A tak se k Bohu modlíme za tamější náboženskou i občanskou obec, aby ono místo v Dobříkově nadále vzkvétalo a aby Pán stále přidával ty, kteří budou své radosti i strasti s kostelíkem spojovat.

Gospodi pomiluj!

Michal Hvězda

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa
v Husinci
můžete přispět i vy na účet:**

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

ZPRÁVY

Missione evangelica

Ve Švýcarsku působí misijní organizace Missione evangelica; stará se o ty, kteří hledají duchovní pomoc. Mezi jejími pracovníky je i kazatel David Svoboda, který před lety studoval také na Husově čsl. bohoslovecké fakultě v Praze. Jeho úkolem je péče hlavně o Poláky, Slováky a Čechy, kteří žijí ve Švýcarsku nebo tam přijíždějí na návštěvu či jako turisté. Jestliže někdo z nich hledá duchovní posilu a radu, může se obrátit na Davida Svobodu (mobil 078 807 1917, e-mail solafide@gmx.cz).

(Z.S.)

Vyhledávací řízení

Královéhradecká diecéze CČSH vypisuje vyhledávací řízení na místo 2 kazatelů(-lek) v administrativě (služební úvazky 1,0 a 0,5).

Požadujeme: člen(ka) CČSH, min. úplné střední vzdělání ekonomického směru, praxe min. 3 roky ve vedení účetnictví, znalost účetní a daňové legislativy, aktivní zapojení do církevních (pastoračních) aktivit a další administrativní práce, komunikativnost, zodpovědnost, samostatnost. Aktivní znalost účetního programu Money S3, znalost pracovníprávních předpisů a předchozí praxe v aktivním vedení církevních činností je výhodou.

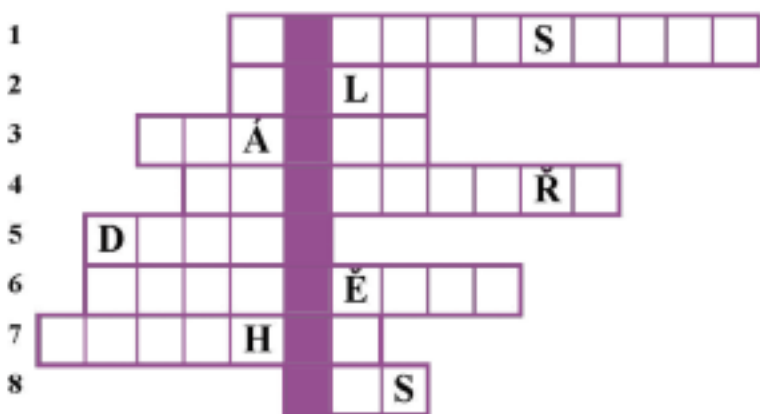
Termín přihlášek: do 22. 7. 2011
Kontakt: Královéhradecká diecéze Církve československé husitské, Ambrožova 728, 500 02 Hradec Králové, e-mail: dieceze.hradec@csh.cz, tel.: 495 511 067.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Plevel mezi pšeníc

V následujícím textu (Mt 13,24-30) chybí některá slova – až přijdete na to, která to jsou, vpište je do doplňovačky.

Ježíš jim předložil jiné podobenství: „S (1) nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém (2). Když však lidé spali, přišel nepřítel, nasej plevel do pšenice a odešel. Když vyrostlo stéblo a nasadilo klas, tu (3) se i plevel. Přišli sluhové toho (4) a řekli mu: „Pane, cožpak jsi nezasal na svém poli (5) semeno? Kde se vzal ten plevel?“ On jim (6): „To udělal nepřítel.“ Sluhové mu řeknou: „Máme jít a plevel (7)?“ On však odpoví: „Ne, protože při trhání plevelu byste vyrvali z kořenů i pšenici. Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v (8) žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otypek k spalení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly.“

(Řešení z minulého čísla: Semeno zaseté do dobré země přináší úrodu.)

Jana Krajčřířková

Ekumenický fotbal na horách

V neděli 26. června se uskutečnil 4. ročník přátelského fotbalového utkání mezi FC Kalich a AC Vatican na hřišti ve Vysokém nad Jizerou. Zápas, který byl zahájen úvodní modlitbou za férový boj místním bratrem farářem, byl poznamenán těžkými herními podmínkami, neboť celý první poločas přšelo. S touto skutečností se zjevně lépe vyrovnali domácí hráči. Hostům navíc nedorazily na hřiště zkušené posily, které husitům loni zle zatápěly. Nicméně je třeba vyjádřit římskokatolickému soupeři uznání za morální sílu, neboť nevzdával boj ani za velmi nepříznivého skóre a jejich věrní příznivci na tribuně neúnavně povzbuzovali. Ve druhém poločase se hra vyrovnala, přesto na konečném výsledku 8:1 pro FC Kalich se už nic změnit nedalo. Je otázkou, zda kaňkou nebo světlým okamžikem celého zápasu byla žlutá karta bratra faráře Jaroslava Křivánka v nastaveném čase za soupeřův nafilmovaný pád, po kterém následovala penalta a umožnila tak hostům na poslední chvíli vsítit čestný úspěch. Všem hráčům z obou mužstev děkujeme a věříme, že tato tradice sportovního ekumenického sblížení v Podkrkonoší bude pokračovat i v dalších letech.

Rada starších ve Vysokém nad Jizerou

Nové webovky

Náboženská obec Rudná u Prahy spustila webové stránky. Podívat se můžete na:

<http://rudna-ccsh.webnode.cz>

(tb)

Pozvání do Šumperka

Náboženská obec v Šumperku nabízí možnost ubytování ve sborovém domě pro 4 až 5 osob.

V 15 km vzdálených lázních Velké Losiny (vlakové i autobusové spojení) je termální venkovní i vnitřní bazén a jsou poskytovány i lázeňské procedury.

Možnost pěší turistiky po Jeseníkách, event. i cykloturistiky.

Bližší informace podá:

Mgr. Jan Sladovnik,

tel.: 583211322, mobil: 737009372

Koncerty u sv. Mikuláše

* 18. 7. – 20 hodin

W. A. Mozart - Requiem
Praga Sinfonietta Orchestra,
Vox Prague Chorus,
diriguje: M. Němcová

* 19. 7. – 17 hodin

Bach, Franceschini, Purcell
M. Pšenička - varhany,
Z. Šedivý - trubka,
J. Šedivý - trubka

* 20. 7. – 17 hodin

Vierne, Händel, Mozart
H. Jonášová - soprán,
B. Rabas - varhany

* 21. 7. – 17 hodin

Bach, Franceschini, Purcell
M. Pšenička - varhany,
Z. Šedivý - trubka,
J. Šedivý - trubka

* 22. 7. – 17 hodin

Dvořák, Bach, Vivaldi
A. Vršinská - mezzosoprán,
M. Šestáková - varhany

* 22. 7. – 20 hodin

Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlha - hoboj,

A. Vondráčková - housle
* 23. 7. – 17 hodin

Bach, Händel, Mozart
Z. Němečková - varhany,
P. Příbyl - viola

* 23. 7. – 20 hodin

Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlha - hoboj,

A. Vondráčková - housle
* 24. 7. – 17 hodin

Bach, Händel, Rossini
K. Valošková - soprán,
O. Musilová - mezzosoprán,
Z. Němečková - varhany

* 24. 7. – 20 hodin

Mozart, Gounod, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

ZEKUMENY

PROTESTY PROTI STAVBĚ KOSTELŮ

Studenti a profesori moskevské univerzity protestovali otevřeným dopisem proti stavbě pravoslavného kostela ve svém kampusu. Podle jejich názoru má být stát od církve oddělen a univerzita nesmí být místem náboženské propagandy. Taktéž rozhodnutí moskevského starosty dát postavit v tomto městě šedesát kostelů vyvolalo mezi obyvatelstvem silné protesty.

KŘESŤANÉ V MEXIKU

Tak jako v jiných zemích Latinské Ameriky trpí Římskokatolická církev v Mexiku úbytky. V minulých deseti letech ji opustilo tisíc lidí denně. To zjistil sociolog a historik Roberto Blancarte, který vyhodnocoval údaje posledního sčítání lidu.

Ze 112 milionů Mexičanů se hlásí něco přes 90 milionů k římskému katolictví a 14 milionů udává, že patří k evangelické církvi nebo denominaci. Počet Mexičanů, kteří se označují za nevěřící, stále roste a v současnosti tvoří 5 % všech obyvatel.

SMRT CHALDEJSKÉHO KŘESŤANA

V Iráku byl radikálními muslimy unesen, týrán a nakonec s'at devětadvacetiletý chaldejský křesťan. Únosci žádali velmi vysoké výkupné, které členové rodiny nemohli sehnat. Chaldejský biskup v Kirkúku Louis Sako nazval brutální čin porušením lidských i náboženských pravidel a vyzval úřady, aby křesťany účinněji chránily.

VOLÁNÍ PO POKROČÍCH V EKUMENĚ

Mnozí křesťané už nejsou ochotni dál čekat na pokroky v ekumeně. Přejí si víc společných modliteb, požehnání a bohoslužeb slova, vzájemné uznání birmování a konfirmace a svolení ke společnému přijímání večere Páně manželů, kteří jsou rozdílného vyznání. Tomu odpovídající dokument byl po živé diskusi odhlasován Ústředním komitétém německých katolíků při posledním valném shromáždění v Erfurtu. Další návrh, který požadoval diakonát ženy, má být ještě přepracován.

Valné shromáždění vyslovilo naléhavou prosbu za partnerské působení muže a ženy v církvi. Věřící žádají reformy v církvi. Odpovědná místa v církvi se snaží, aby tento proces nebyl zatížen konfrontací a nedůvěrou.

NEDOSTATEK STUDENTŮ BOHOSLOVÍ

Protože v Rakousku počet studentů římskokatolického bohosloví drasticky poklesl, mají být semináře spojeny. Seminaristé z Lince budou od podzimu studovat společně s kolegy z Feldkirchu a Innsbrucku, studenti z Eisenstadtu a Sankt Pöltnu se spojí s vídeňskými a studenti z Klagenfurtu se studenty z Grazu. Jen solnohradští mají zůstat samostatní.

UMĚLÉ POTRATY V INDII

V Indii je umělé přerušení těhotenství kvůli pohlaví dítěte oficiálně zakázáno. Odborníci však přesto odhadují, že ročně se nenarodí asi 600 tisíc děvčat proto, že si rodiče přejí chlapce. Skupina indických a kanadských vědců zjistila, že se v indické společnosti nesprávný poměr pohlaví dramaticky zhoršil.

V roce 1991 se narodilo na každých 1000 chlapců 906 děvčat, v roce 2005 to bylo na 1000 chlapců jen 836 děvčat. To znamená, že ve skupině do šesti let je o sedm milionů děvčat méně. To jednou způsobí těžké společenské problémy, protože mnoho mužů nenajde ženu, s níž by mohli uzavřít sňatek. Zvlášť šokující je, že se umělé přerušování těhotenství kvůli pohlaví dítěte netýká hlavně chudých a nezdělaných rodin, nýbrž právě bohatých a vzdělaných, které si mohou dovolit včasné moderní ultrazvukové vyšetření ke zjištění pohlaví dítěte. Je-li první dítě syn, neodmítnou pak dceru. Je-li tomu naopak, žádají pokoutní pomoc u ochotných lékařů.

BEZ POMNÍKU A JMÉNA

V Německu je v současnosti téměř každý třetí zemřelý pohřben bez pomníku a tedy bez jména, ve východní části země každý druhý. To udávají studie lipské univerzity. Jako hlavní důvod se uvádí, že křesťanská tradice a rodinné vztahy se vytratily. Kromě toho je dnes péče o hrob pro mnohé drahá, namáhavá a nemůže být někdy vykonávána, protože žijící členové rodiny bydlí daleko od místa, kde se nachází hrob.

KŘEST U ŘEKY

Během velké bohoslužby pod širým nebem, k níž se sešlo přes 3000 lidí z 29 evangelických sborů v Německu, bylo letos o svatodušních svátcích pokřtěno v Hamburku na břehu Labe 243 lidí, většinou děti.

Z týdeníku Christ in der Gegenwart
přeložil Zdeněk Svoboda

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčřířková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9